

UNIWERSYTET MEDYCZNY W LUBLINIE
KLINIKA CHIRURGII SIATKÓWKI I CIAŁA SZKLISTEGO
KATEDRY OKULISTYKI

Kierownik: Prof. dr hab. n. med. Jerzy Mackiewicz

ul. Chmielna 1, 20-079 Lublin

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu BIURO RADY DYSCYPLINY NAUKI MEDYCZNE	
wpl. dnia	01-10-2021
L. dz. RN-BM/	1562/2021

tel. (81) 53-40-251

Fax (81) 53-24-827

e-mail: okulistyka.retina@umlub.pl

Prof. dr hab. n. med. Jerzy Mackiewicz
Kierownik Kliniki Chirurgii Siatkówki i Ciała Szklistego
Katedry Okulistyki
Uniwersytetu Medycznego w Lublinie

Lublin, 17.09.2021

VIOL
Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
RADA DYSCYPLINY NAUKI MEDYCZNE
Przewodniczący
prof. dr hab. Agnieszka Halon
Agnieszka Halon

Ocena
dorobku naukowego i rozprawy habilitacyjnej
doktora nauk medycznych Macieja Edwarda Gawęckiego

Informacje o Habilitancie.

Doktor nauk medycznych Maciej Gawęcki uzyskał tytuł specjalisty pierwszego stopnia z okulistyki w 1998 roku, tytuł specjalisty drugiego stopnia z okulistyki w 2001 roku. W 2001 na podstawie rozprawy „Niedowidzenie bez zezów w badaniach klinicznych. Występowanie i etiologia. Porównanie wyników badań klinicznych przy różnowzroczności i przy podobnej wadzie refrakcji obu oczu”, otrzymał tytuł doktora nauk medycznych. W latach 2002-2006 pełnił funkcję

z

zastępcy ordynatora Oddziału Okulistycznego Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Elblągu, a od 2006 roku do dzisiaj pełni funkcję ordynatora Oddziału Okulistycznego Szpitala Specjalistycznego w Chojnicach. Od 2015 roku pełni funkcję konsultanta wojewódzkiego w zakresie okulistyki dla województwa pomorskiego.

Ocena osiągnięcia naukowego.

Przedstawiona mi do oceny rozprawa habilitacyjna, to osiągnięcie naukowe w postaci cyklu 4 publikacji naukowych. Tytuł cyku: „Wykorzystanie lasera mikropulsowego w leczeniu centralnej surowiczej chorioretinopatii. Rekomendacje dotyczące algorytmu postępowania w tej jednostce chorobowej”. Publikacje te ukazały się w latach 2017 – 2020 w renomowanych czasopismach zagranicznych, a Habilitant jest we wszystkich pierwszym autorem.

Prace cyklu uzyskały sumaryczny IF – 10,268, a punktację MNiSW – 380.

- P1. Gawęcki M, Jaszczuk-Maciejewska A, Jurska-Jaśko A, Grzybowski A. Functional and morphological outcome in patients with chronic central serous chorioretinopathy treated by subthreshold micropulse laser. Graefes Arch Clin Exp Ophthalmol. 2017;255(12):2299-2306. doi: 10.1007/s00417-017-3783-x.

IF: 2,249

MNiSW: 30

- P2. Gawęcki M, Jaszczuk-Maciejewska A, Jurska-Jaśko A, Kneba M, Grzybowski A. Impairment of visual acuity and retinal morphology following resolved chronic central serous chorioretinopathy. BMC Ophthalmol. 2019;19(1):160. doi:10.1186/s12886-019-1171-5.

IF: 1,413

MNiSW: 70

- P3. Gawęcki M, Jaszczuk-Maciejewska A, Jurska-Jaśko A, Kneba M, Grzybowski A. Transfoveal micropulse laser treatment of central serous

chorioretinopathy within six months of disease onset. J Clin Med. 2019;8(9):1938. doi:10.3390/jcm8091398.

IF: 3,303

MNiSW: 140

- P4. Gawęcki M, Jaszczuk A, Grzybowski A. Short term presence of subretinal fluid in central serous chorioretinopathy affects retinal thickness and function. J Clin Med. 2020;9(11):3429. doi: 10.3390/jcm9113429.

IF: 3,303

MNiSW: 140

Centralna surowicza chorioretinopatia (CSCR) dotyka najczęściej ludzi młodych i aktywnych zawodowo, przy czym wśród pacjentów zdecydowanie przeważają mężczyźni. Przez ostatnich kilkadziesiąt lat główną formą leczenia CSCR jest fotokoagulacja laserowa siatkówki, ale może być ona stosowana tylko w wybranych przypadkach, kiedy ogniska przecieku są zlokalizowane w bezpiecznej odległości od dołka. Kolejną formą inwazyjnej terapii CSCR jest terapia fotodynamiczna, skuteczna, ale jest bardzo kosztowna i obarczona licznymi skutkami ubocznymi. Nieinwazyjne formy leczenia CSCR obejmują głównie terapie farmakologiczne, z których na uwagę zasługuje stosowanie inhibitorów mineralokortykoidów, Epleronu, jednak i tutaj efekty leczenia nie są jednoznaczne.

Bardzo cenne zatem jest zainteresowanie Habilitanta możliwością wykorzystania nowej, laserowej technologii okulistycznej, jakim jest podprogowa laseroterapia mikropulsowa (SMPLT) w leczeniu CSCR. Co bardzo ważne, przed rozpoczęciem przez habilitanta własnych badań, doniesienia literaturowe były nieliczne i dotyczyły leczenia przewlekłej postaci tego schorzenia.

Analizując sekwencję tych 4 publikacji widać wyraźnie pewien logiczny ciąg założony przez Autora, który dotyczy oceny CSCR jako jednostki chorobowej, a co ważniejsze podejścia do leczenia tego schorzenia. W pierwszej

pracy (P1), opierając się na ówczesnej literaturze Habilitant skupił się na analizie skuteczności terapii SMPLT w przewlekłej postaci CSCR. Objęta wówczas badaniem grupa 51 pacjentów, była w roku publikacji największym tego typu analizowanym materiałem w literaturze, a otrzymane wyniki znacznej poprawy anatomicznej, przy niewielkiej poprawie funkcjonalnej były podobne z danymi innych autorów. Kolejna praca (P2), to próba oszacowania zależności stopnia uszkodzenia morfologicznego i czynnościowego siatkówki w zależności od czasu trwania schorzenia. Dodatkowo u części pacjentów było wykonywane badanie angio – OCT, które jest stosunkowo nowym badaniem diagnostycznym i przedstawiona przez Autora praca dotycząca obrazowania choriokapilarów w CSCR za pomocą tej metody jest jedną z pierwszych w literaturze okulistycznej. Analiza korelacji pomiędzy czasem trwania CSCR i stopniem uszkodzenia siatkówki (P2) nie potwierdziła istnienia silnej, prostej liniowej zależności, chociaż osoby z krótszym czasem trwania CSCR miały lepszą ostrość wzroku. Wyniki tej pracy skłoniły Habilitanta do podjęcia próby ustalenia bardziej precyzyjnie momentu uszkodzenia fotoreceptorów w CSCR, co mogłoby zmienić dotychczasowe podejście jeśli chodzi o czas rozpoczęcia leczenia CSCR. Postawienie hipotezy, że do trwałego uszkodzenia siatkówki w przebiegu CSCR może dochodzić wcześniej, było bardzo nowatorskie, a próba odpowiedzi na to pytanie jest celem kolejnej pracy przedstawionego cyklu (P3). Praca ta prezentuje wyniki badań grupy chorych z CSCR trwającą od 3 tygodni do 6 miesięcy. Badanie wykazało wyraźną pozytywną korelację pomiędzy wczesnym włączeniem terapii SMPLT i lepszą końcową ostrością wzroku. Pacjenci, u których leczenie CSCR rozpoczęto pomiędzy 2 a 6 miesiącem trwania choroby, mieli końcową ostrość wzroku gorszą średnio o 2,5 rzędu na tablicach Snellena, w porównaniu z grupą leczoną przed upływem 2 miesięcy od początku wystąpienia objawów. W ostatniej z cyklu prac (P4) Habilitant porównując parametry morfologiczne i funkcjonalne siatkówki oczu z krótkotrwałym CSCR i grupą kontrolną, wykazuje iż nawet krótkotrwała obecność płynu

podsiatkówkowego w przebiegu CSCR doprowadza do istotnego uszkodzenia parametrów i wnioskuje, aby leczenie laserowe SMPLT było stosowane bez zwłoki, która zalecana jest w dotychczasowych rekomendacjach.

Ocena dorobku naukowego.

Zgodnie z przedstawioną dokumentacją dorobek naukowy dr n. med. Macieja Gawęckiego obejmuje 41 opublikowanych prac, w tym w 35 Habilitant jest pierwszym autorem. Po uzyskaniu stopnia naukowego doktora opublikowany dorobek oceniono na 1044 pkt MNiSW, a wartość IF 24.301. We wszystkich 11 pracach z IF dr Gawęcki jest pierwszym autorem. Prace ze współczynnikiem oddziaływania ukazały się w renomowanych czasopismach okulistycznych m.in. w Graefes Archives Clinical Experimental Ophthalmology, Journal of Ophthalmology, czy BMC Ophthalmology.

Prace Habilitanta były cytowane (wg. Web of Science) 32 razy, a Jego index H wynosi 3

(na dzień 29.12.2020 wg. Danych bibliograficznych z Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu). W momencie sporządzania recenzji wg. Web of Science ilość cytowań wynosi 55, a indeks H 5.

Na dorobek naukowy składają się także wystąpienia na ogólnopolskich i międzynarodowych konferencjach okulistycznych w liczbie 40. Ponadto bardzo aktywnie uczestniczył w lokalnych konferencjach i spotkaniach naukowych, prezentując 38 wystąpień. Habilitant prowadził liczne kursy ogólnopolskie i międzynarodowe zakresie diagnostyki i leczenia schorzeń siatkówki (21), a także 21 kursów prowadzonych lokalnie. Jest autorem 2 podręczników oraz rozdziału w kolejnej monografii, a także licznych publikacji internetowych. Wielokrotnie pełnił funkcję recenzenta prac publikowanych w renomowanych, okulistycznych czasopismach zagranicznych, m.in: BMC Ophthalmology, Acta

Ophthalmologica, Therapeutic Advances in Ophthalmology, BMC Ophthalmology, Journal of Clinical Medicine (ophthalmology section).

Dorobek naukowy Habilitanta jest skoncentrowany jest głównie wokół zagadnień diagnostyki i leczenia schorzeń siatkówki. Poza przedstawionym cyklem czterech prac, składającym się na osiągnięcie naukowe, zastosowania SMPLT w leczeniu CSCR, Habilitant opublikował także prace przedstawiające zastosowanie tej techniki laserowej w innych jednostkach chorobowych, takich jak cukrzycowy obrzęk plamki, czy obrzęk wtórny do zakrzepów naczyń siatkówki (publikacje w „Okulistyce”, „Klinice Ocznej”, „Journal of Clinical Medicine”, „Lasers in Medical Science”). W dorobku naukowym warto zwrócić uwagę na pierwszy w literaturze okulistycznej opis potencjalnych powikłań związanych ze złym doбором parametrów w SMPLT, który został opublikowany przez Autora w „Case reports in Ophthalmological Medicine” w 2015 roku. Kolejnym obszarem zainteresowań jest retinopatia cukrzycowa i to zarówno w aspekcie laseroterapii jak i szerszym kontekście, co zaowocowało powstaniem podręcznika: „Retinopatia cukrzycowa. Praktyczny podręcznik dla okulistów, diabetologów i internistów” (Gdańsk: Gragon House 2021). Poza tematyką laseroterapii, znaczące miejsce w działalności naukowej Habilitanta zajmuje diagnostyka multimodalna w okulistyce. Szczególnie cenne jest wydanie w 2016 roku bardzo obszernej monografii „Angiografia fluoresceinowa i indocyjaninowa. Praktyczny podręcznik”, gdzie na 350 stronach dzieli się z czytelnikami swoim ogromnym doświadczeniem i materiałem zdjęciowym ilustrującym tę technikę diagnostyczną. Co warto podkreślić jest jedynym autorem tego dzieła, a wszystkie zdjęcia pochodzą z jego zbiorów i zostały wykonane osobiście lub w jego pracowni angiograficznej, a zostały wybrane spośród 30000 badań angiograficznych wykonanych podczas wieloletniej praktyki okulistycznej. Słowa uznania we „słowie wstępnym” do monografii wyraził śp. Profesor Jacek Kański, światowej sławy okulista, autor wielu podręczników okulistycznych, Przyjaciół polskich okulistów.

Zupełnie inną dziedziną, którą Habilitant zajmuje się zarówno w aspekcie praktycznym (jako chirurg), jak i naukowym jest leczenie zezu u dzieci i dorosłych. Jest jedną z nielicznych osób w Polsce stosującą metodę szwów regulowanych w chirurgii zezu, a zastosowanie tej metody chirurgicznej zostało omówione w szeregu publikacji („Okulistyka po Dyplomie”, „Journal of Clinical Medicine”). Wśród pozycji literaturowych znajdują się prace analizujące widzenie stereoskopowe u osób z zezem oraz niedowidzeniem, badające wpływ anizotropii na widzenie obuoczne oraz opisy powikłań operacji zezu.

Jako ekspert dr Gawęcki został zaproszony do udziału w międzynarodowych badaniach klinicznych, skupionych na leczeniu schorzeń siatkówki.

Działalność dydaktyczna.

Osoba Habilitanta, jest tutaj w trudnej roli, ponieważ, ze względu na zatrudnienie poza uczelnią w szpitalu specjalistycznym w Chojnicach, nie miał możliwości prowadzenia typowej działalności dydaktycznej, czyli zajęć ze studentami. Przez wiele lat dał się jednak poznać jako znakomity dydaktyk, który bazując na swoim ogromnym doświadczeniu, w latach 1995-2020 zorganizował i prowadził warsztaty i kursy, przede wszystkim dotyczące tematyki laseroterapii, w tym laseroterapii mikropulsowej, oraz multimodalnej diagnostyki w okulistyce. Szczegółowa lista 21 lokalnych ogólnopolskich i międzynarodowych kursów zawarta jest w autoreferacie (str. 37-38). Wszystkie projekty kursów są autorskimi projektami Habilitanta i stanowiły wielokrotnie pierwsze obszernie omówienie tych tematów na krajowym forum okulistycznym. Niewątpliwie aspekt dydaktyczny zwierzał się także w licznych wystąpieniach na ogólnopolskich i międzynarodowych konferencjach i spotkaniach okulistycznych, a co najważniejsze, również na 38 lokalnych tego typu wydarzeniach. Ostatnie 2 lata,

czas trwania pandemii, to kilkakrotny udział, jako ekspert, w ogólnopolskich webinarach „on line”.

Działalność organizacyjna.

Doktor Gawęcki jest członkiem Polskiego Towarzystwa Okulistycznego oraz LIGHT – International laser society. Od 2015 roku pełni funkcję konsultanta wojewódzkiego w zakresie okulistyki dla województwa pomorskiego. Jest założycielem i kieruje od 2001 roku poradnią okulistyczną Dobry Wzrok, gdzie świadczone są usługi w zakresie opieki ambulatoryjnej podstawowej, laseroterapii klasycznej i mikropulsowej, PDT, laseroterapii jaskry. Od 2006 roku pełni funkcję ordynatora oddziału okulistycznego w Chojnicach.

Ocena końcowa.

Sylwetkę dr n. med. Macieja Gawęckiego oceniam bardzo pozytywnie. Chcę zwrócić uwagę iż rozwój naukowy Habilitanta przebiegał odmiennie w porównaniu do zazwyczaj obserwowanych, a mianowicie realizowany był absolutnie samodzielnie. W oparciu o wiedzę zdobytą na licznych konferencjach i kongresach okulistycznych oraz stypendium Europejskiego Towarzystwa Okulistycznego w szpitalu Moorfields w Londynie w 1999 roku, rozpoczął wprowadzanie nowoczesnych technik diagnostycznych i leczenia schorzeń siatkówki w ośrodkach polskich. Szczególne miejsce zajmuje tutaj laseroterapia, a dokładniej technika podprogowej laseroterapii mikropulsowej (subthreshold micropulse laser treatment – SLMT). Wykorzystanie tej techniki w leczeniu CSCR jest tematem przedstawionego do oceny osiągnięcia naukowego. Te 4 publikacje, które ukazały się w renomowanych czasopismach okulistycznych o łącznym IF 10,268 i gdzie Habilitant jest pierwszym autorem wyraźnie układają się w logiczny ciąg, który prowadzi do nowatorskich wniosków, o wdrażaniu tej terapii we wczesnej fazie schorzenia. Są to jedne z pierwszych doniesień w literaturze

światowej i w mojej ocenie mogą być przełomowe. Jestem głęboko przekonany, że w związku z powyższym, niewysoki H-indeks w momencie składania dokumentów, w krótkim czasie znacznie wzrośnie. Oceniając cały dorobek naukowy, chcę jeszcze raz pokreślić, iż spośród 41 publikacji o łącznym IF 24.301, aż w 35 Habilitant jest pierwszym autorem. Pragnę również podkreślić aspekt dydaktyczny, bowiem Habilitant zdobytą wiedzą i doświadczeniem chętnie dzielił się ze środowiskiem okulistycznym, organizując bardzo dużą liczbę szkoleń i kursów o zasięgu krajowym i co bardzo ważne, lokalnym. W ostatnim okresie, kiedy spotkania naukowe z powodu pandemii przeniosły się do internetu, Habilitant dzielił się swoją wiedzą w licznych webinarach „on line”.

Wszystko to upoważnia mnie do postawienia wniosku o dopuszczenie dr n. med. Macieja Gawęckiego do dalszych etapów przewodu habilitacyjnego.

Jerzy Mackiewicz.

Prof. dr hab. n. med.
Jerzy Mackiewicz
specjalista chorób oczu
6470362

